

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1562 usque ad annum 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011860X

§. 67. Decretum de Reformatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66641)

Sæcul. XVI. „proveniat hujus sanctissimi Sacrificii
 A.C. 1562. „tam pretiosus, ac cœlestis fructus. Mo-
 „neant etiam eundem populum, ut fre-
 „quenter ad suas Parochias, saltem die-
 „bus Dominicis, & majoribus festis
 „accedat. Hæc igitur omnia, quæ
 „summatim enumerata sunt, locorum
 „Ordinariis ita proponantur, ut non so-
 „lum ea ipsa, sed quæcunque alia huc
 „pertinere visa fuerint, ipsi pro data sibi
 „a sacrosancta Synodo potestate, ac e-
 „tiam ut delegati Sedis Apostolicæ,
 „prohibeant, mandent, corrigant, sta-
 „tuant, atque ad ea inviolate servan-
 „da censuris Ecclesiasticis, aliisque poe-
 „nis, quæ illorum arbitrio constituen-
 „tur, fidelem populum compellant, non
 „obstantibus privilegiis, exemptionibus,
 „appellationibus, ac consuetudinibus
 „quibuscunque. Priusquam sessioni fi-
 „nis imponeretur, prælegebatur Re-
 „formationis Decretum undecim com-
 „prehensum capitibus, quæ huc refe-
 „rimus.

§. LXVII.

Decretum de Reformatione.

„Eadem sacrosancta Oecumenica &
 „Generalis Tridentina Synodus,
 „in Spiritu Sancto legitime congrega-
 „ta, præsidentibus in ea eisdem Apo-
 „stolicæ Sedis Legatis, ut reformatio-
 „nis

„nis negotium prosequatur, hæc in præ-
 „fenti Sessione statuenda censuit.

Sæcul. XVI.
 A. C. 1562.

CAPUT I.

*Canones de vita & honestate Clericorum
 innovantur.*

„Nihil est, quod alios magis ad pie-
 „tatem, ac Dei cultum assidue in-
 „fruat, quam eorum vita & exemplum,
 „qui se divino ministerio dedicarunt;
 „Cum enim a rebus sæculi in altiore
 „sublati locum conspiciantur; in eos
 „tanquam in speculum, reliqui oculos
 „conjiunt, ex iisque sumunt, quod i-
 „mitentur. Quapropter sic decet omni-
 „no clericos in sortem Domini voca-
 „tos, vitam, moresque suos omnes com-
 „ponere, ut habitu, gestu, incessu, ser-
 „mone, aliisque omnibus rebus, nil nisi
 „grave, moderatum, ac Religione ple-
 „num præferant: levia etiam delicta,
 „quæ in ipsis maxima essent, effugiant,
 „ut eorum actiones cunctis afferant ve-
 „nerationem. Cum igitur, quo majo-
 „re in Ecclesia Dei, & utilitate, & or-
 „namento hæc sunt, ita etiam diligen-
 „tius sunt observanda, statuit sancta Sy-
 „nodus, ut quæ alias a Summis Pon-
 „tificibus, & sacris Conciliis, de Cle-
 „ricorum vita, honestate, cultu, doctri-
 „naque retinenda, ac simul de luxu, co-
 „mestationibus, choreis, aleis, lusibus,

Z 3

„ac

Sæcul XVI
A.C. 1562.

„ac quibuscunque criminibus, necnon
 „fæcularibus negotiis fugiendis copio-
 „se, ac salubriter sancita fuerunt, ea-
 „dem in posterum iisdem poenis, vel
 „majoribus arbitrio Ordinarii imponen-
 „dis, obseruentur: nec appellatio exe-
 „cutionem hanc, quæ ad morum cor-
 „rectionem pertinet, suspendat. Si qua
 „vero ex iis in desuetudinem abiisse
 „compererint, ea quamprimum in usum
 „revocari, & ab omnibus accurate cu-
 „stodiri studeant, non obstantibus cor-
 „suetudinibus quibuscunque: ne sub-
 „ditorum neglectæ emendationis ipsi
 „condignas, Deo vindice, poenas per-
 „solvant.

CAPUT II.

*Quinam ad Cathedrales Ecclesias
 assumendi.*

Quicumque posthac ad cathedrales
 „Ecclesias erit assumendus, is non
 „solum natalibus, ætate, moribus, &
 „vita, ac aliis, quæ a sacris Canonibus
 „requiruntur, plene sit præditus, verum
 „etiam in sacro Ordine antea, saltem
 „sex mensium spatio, constitutus: qua-
 „rum rerum instructio, si ejus notitia
 „nulla aut recens in curia fuerit, a Se-
 „dis Apostolicæ Legatis seu Nunciis Pro-
 „vinciarum, aut ejus Ordinario, eoque
 „deficiente, a vicinioribus Ordinariis
 „suma-

Sæcul. XVI.
A C 1562.

„sumatur. Scientia vero præter hæc
 „hujusmodi polleat, ut muneris sibi in-
 „jungendi necessitati possit satisfacere:
 „ideoque antea in universitate studio-
 „rum Magister, sive Doctor, aut Licen-
 „tius in sacra Theologia vel jure Ca-
 „nonico merito sit promotus, aut pu-
 „blico alicujus Academiæ testimonio
 „idoneus ad alios docendos ostendatur.
 „Quod si Regularis fuerit, a Superio-
 „ribus suæ Religionis similem fidem ha-
 „beat. Prædicti autem omnes, unde
 „instructio, seu testificatio erit sumenda,
 „hæc fideliter & gratis referre tenean-
 „tur, alioquin eorum conscientias gra-
 „viter oneratas esse scient, ac Deum
 „& superiores suos habebunt ultores.

CAPUT III.

*Creandæ distributiones quotidiane ex ter-
 tia parte quorumcunque fructuum: portio
 absentium, quibus cedat: certi
 casus excepti.*

„Episcopi etiam tanquam Delegati A-
 „postolici ex fructibus, & proven-
 „tibus quibuscunque omnium dignita-
 „tum, personatum, & officiorum in
 „Ecclesiis cathedralibus, vel collegia-
 „tis existentium, tertiam partem in
 „distributiones, eorum arbitrio assignan-
 „das, dividere possint, ut scilicet qui
 „eas obtinent, si personaliter competens

Z 4

„libi

Saecul. XVI. „sibi fervitium, juxta formam ab eisdem
 A. C. 1562. „Episcopis praescribendam, quolibet die
 „statuto non impleverint, illius diei
 „distributionem amittant, nec ejus quo-
 „quo modo dominium acquirant, sed
 „fabricae Ecclesiae, quatenus indigeat,
 „aut alteri pio loco arbitrio Ordinarii
 „applicetur. Crescente vero contumacia
 „cia contra eos juxta sacrorum Cano-
 „num constitutiones procedant. Quod
 „si alicui ex praedictis dignitatibus in
 „Ecclesiis cathedralibus, vel collegia-
 „tis, de jure, seu consuetudine jurisdic-
 „tio, administratio, vel officium non
 „competat, sed extra civitatem in Dice-
 „cesi cura animarum immineat, cui
 „is, qui dignitatem obtinet, incumbere
 „re voluerit, tunc pro tempore, quo in
 „curata Ecclesia resederit, ac ministraverit,
 „tanquam praesens sit, ac divinis
 „interfit, in Ecclesiis cathedralibus, ac
 „collegiatis habeatur. Haec in his tantum
 „Ecclesiis instituta intelligentur,
 „in quibus nulla est consuetudo, vel statutum,
 „ut dictae dignitates non fervientes aliquid
 „amittant, quod ad tertiam dictorum fructuum & proven-
 „tuum partem ascendat: non obstantibus
 „consuetudinibus, etiam immemorabilibus,
 „exemptionibus, & constitutionibus, etiam
 „juramento, & quavis auctoritate firmatis.

CAPUT

CAPUT IV.

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

In quacunq[ue] cathedrali vel collegiata, majoribus necdum initiati vocem in capitulo non habeant: quid præstare teneantur ad eos promoti; quive deinceps promovendi?

„Quicumque in cathedrali vel collegiata, sæculari aut regulari Ecclesia divinis mancipatus officiis, in Subdiaconatus Ordine saltem constitutus non sit, vocem in hujusmodi Ecclesiis in capitulo non habeat, etiam si hoc sibi ab aliis libere fuerit concessum. Ii vero, qui dignitates, personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia, in dictis Ecclesiis obtinent, aut in posterum obtinebunt, quibus onera varia sunt annexa, videlicet, ut alii Missas, alii Evangelia, alii Epistolas dicant, & cantent, quocumque ii privilegio, exemptione, prærogativa, generis nobilitate sint insigniti, teneantur, justo impedimento cessante, infra annum, ordines suscipere requisitos, alioquin poenas incurrant juxta constitutionem Concilii Viennensis, quæ incipit, *ut ii qui, &c.* quam præsentis decreto innovat; cogantque Episcopi eos diebus statutis dictos ordines per se ipsos exercere, ac cetera omnia, officia, quæ

Z 5

„debeant

Sæcul. XVI. „debet in cultu divino præstare, sub
 A.C. 1562. „eisdem & aliis etiam gravioribus po-
 „nis arbitrio eorum imponendis. Nec
 „aliis in posterum fiat provisio, nisi iis
 „qui ætatem, & ceteras habilitates in-
 „tegre habere dignoscuntur, aliter ir-
 „rita sit provisio.

CAPUT V.

Committantur Episcopo dispensationes extra curiam, & ab eo examinentur.

„Dispensationes quacunque auctoritate concedendæ, si extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinariis illorum, qui eas impetraverint. Eæ vero, quæ gratiose concedentur, suum non sortiantur effectum, nisi primo ab eisdem, tantquam Delegatis Apostolicis, summarie tantum & extrajudicialiter cognoscatur, expressas preces subreptionis, vel obreptionis vitio non subiacere.

CAPUT VI.

Circumspecte commutandæ sunt ultimæ voluntates.

„In commutationibus ultimarum voluntatum, quæ non nisi ex justa, & necessaria causa fieri debent, Episcopi, tanquam delegati Sedis Apostolicæ, summarie & extrajudicialiter cognoscantur.

„gnoscant, nihil in precibus, tacita ve-
 „ritate vel suggesta falsitate fuisse nar-
 „ratum, priusquam commutationes præ-
 „dictæ executioni demandentur.

Episcopus tanquam superior Eccle-
 siasticus est interpretis voluntatis defuncti
 Testatoris nam hæc prærogativa eidem
 ex jure competit, uti Gregorius IX. in
 sua decretali (*) declarabat, cui etiam
 apprime consona sunt capituli præceden-
 tis verba. Maxime tamen observan-
 dum est, quod, dum dicitur, solum Epif-
 copum interpretem esse voluntatis de-
 functi, id intelligendum sit de casu, u-
 bi nulla lis est mota circa summam hæ-
 reditariam, si enim circa illam lis mo-
 vetur, tunc juxta Franciæ jura, illius
 decisio ad Regium Judicem pertinet,
 quin obstet statutum Concilii Tridentini,
 cujus decretum circa hunc articulum
 in regno non est receptum.

CAPUT VII.

*Innovatur decretum Innocentii IV. Papæ
 de appellationibus ad Judices
 superiores.*

„Legati & Nuntii Apostolici, Patriar-
 „chæ, Primates, & Metropolitanæ,
 „in appellationibus ad eos interpositis,
 in

(*) Greg. IX. in c. *Tua nobis.* 17. de Te-
 stamentis &c.

Sæcul. XVI.
 A.C. 1562.

Sæcul. XVI. „in quibusvis causis, tam in admittendis
A.C. 1562. „dis appellationibus, quam in concedendis inhibitionibus post appellationem, servare teneantur formam, & tenorem sacrarum constitutionum, & præsertim Innocentii quarti, quæ incipit, *Romana* (*): quæcunque consuetudine etiam immemorabili, aut stilo, vel privilegio in contrarium non obstantibus; alias inhibitiones & processus, & inde secuta quæcunque, sint ipso jure nulla,

CAPUT VIII.

Pias omnium dispositiones exequantur Episcopi; quæcunque pia loca visitent, dummodo non sint sub immediata Regum protectione.

„Episcopi, etiam tanquam Sedis Apostolicæ Delegati, in casibus a jure concessis omnium piarum dispositionum tam in ultima voluntate, quam inter vivos, sint executores: habeant jus visitandi hospitalia, collegia quæcunque, ac confraternitates Laicorum, etiam quas Scholas sive quocunque alio nomine vocant, non tamen quæ sub Regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia. Eleemosynas montis pietatis, sive charitatis,

(*) in 6. de Appellat.

„tis, & pia loca omnia, quomodocun- Sæcul. XVI.
 „que nuncupentur, etiamsi prædictorum A.C. 1562.
 „locorum cura ad Laicos pertineat, at-
 „que eadem pia loca exemptionis pri-
 „vilegio sint munita; ac omnia, quæ
 „ad Dei cultum, aut animarum salu-
 „tem, seu pauperes sustentandos, insti-
 „tuta sunt; ipsi ex officio suo juxta sa-
 „crorum Canonum statuta cognoscant,
 „& exequantur: non obstantibus qua-
 „cunque consuetudine, etiam immemo-
 „rabili, privilegio, aut statuto.

CAPUT IX.

*Quorumcunque locorum piorum admini-
 stratores reddant rationem Ordinario,
 nisi aliter in fundatione
 sit cautum.*

„Administratores tam Ecclesiastici
 „quam Laici fabricæ cujusvis Ec-
 „clesiæ, etiam cathedralis, hospitalis,
 „confraternitatis, eleemosynæ, montis
 „pietatis, & quorumcunque piorum lo-
 „corum, singulis annis teneantur red-
 „dere rationem administrationis Ordi-
 „nario, consuetudinibus, & privilegiis
 „quibuscunque in contrarium sublatis.
 „Nisi secus forte in institutione & or-
 „dinatione talis Ecclesiæ, seu fabricæ,
 „expresse cautum esset. Quod si ex
 „consuetudine, aut privilegio, aut con-
 „stitutione aliqua loci, aliis ad id de-
 „putatis

Sæcul. XVI. „putatis ratio reddenda esset, tunc cum
 A.C. 1562. „iis adhibeatur etiam Ordinarius: &
 „aliter factæ liberationes dictis admini-
 „stratoribus minime suffragentur.

CAPUT X.

*Notarii Episcoporum examini, & iudicio
 subjaceant.*

„Cum ex Notariorum imperitia plur-
 „ma damna, & multarum occasio-
 „num oriatur, possit Episcopus quos-
 „cunque Notarios, etiam si Apostolica,
 „imperiali, aut Regia auctoritate creati
 „suerint, etiam tanquam Delegatus Se-
 „dis Apostolicæ, examinatione adhibita,
 „eorum sufficientiam scrutari, illisque
 „non idoneis repertis, aut quodocum-
 „que in officio delinquentibus, officii e-
 „jus, in negotiis, litibus, & causis Ec-
 „clesiasticis, & spiritualibus exercendi
 „usum perpetuo, aut ad tempus pro-
 „hibere. Neque eorum appellatio inter-
 „dictionem Ordinarii suspendat.

Hoc capitulum aperte disertisque
 verbis supponit, quod Regii Notarii in
 causis Ecclesiasticis instrumenta confi-
 cendi potestatem habeant, præmit-
 que Synodus, ut Episcopi eos exami-
 nare, illosque aut rejicere, aut appro-
 bare possint: ast rursus hujus Synodi
 disciplina in Francia non est recepta, ubi
 Episcopis non conceditur jus, ^{vi}
 cuius

cujus ejusmodi potestatem exercere
possent in Laicos Notarios a Principi-
bus, & Rege electos.

Sæcul. XVI.
A. C. 1562.

CAPUT XI.

*Bonorum cujuscunque Ecclesie, aut pii loci
occupatores puniuntur.*

„Si quem Clericorum vel Laicorum,
„quacunque is dignitate, etiam
„imperiali, aut regali præfulgeat, in
„tantum omnium malorum radix cu-
„piditas occupaverit, ut alicujus Eccle-
„siæ, seu cujusvis sæcularis aut regu-
„laris beneficii, montium pietatis, alio-
„rumque piorum locorum, jurisdic-
„tiones, bona, census, ac jura, etiam feu-
„dalia & emphyteutica, fructus, emol-
„umenta, seu quascunque obventio-
„nes, quæ in ministrorum, ac pauperum
„necessitates converti debent, per se vel
„per alios, vi vel timore incusso, seu
„etiam per suppositas personas Cleri-
„corum, aut Laicorum, seu quacunque
„arte, aut quocunque quæsito colore,
„in proprios usus convertere, illosque
„usurpare præsumperit, seu impedire,
„ne ab iis, ad quos jure pertinent, per-
„cipiantur, is anathemati tamdiu sub-
„jaceat, quamdiu jurisdictiones, bona,
„res, jura, fructus, & redditus, quos
„occupaverit, vel qui ad eum quomô-
„docunque, etiam ex donatione suppo-
„sitæ

Sæcul. XVI.
A. C. 1562.

„sitæ personæ, pervenerint, Ecclesie
„ejusque administratori, sive benefici-
„to, integre restituerit, ac deinde a Ro-
„mano Pontifice absolutionem obtinue-
„rit. Quodsi ejusdem Ecclesie patro-
„natus fuerit, etiam jure patronatus,
„ultra prædictas pœnas, eo ipso priva-
„tus existat: Clericus vero, qui nefan-
„dæ fraudis, & usurpationis hujusmodi
„fabricator seu consentiens fuerit, eis-
„dem pœnis subjaceat, necnon quibus-
„cunque beneficiis privatus sit, & ad
„quæcunque alia beneficia inhabilis ef-
„ficiatur, & a suorum Ordinum execu-
„tione, etiam post integram satisfac-
„tionem, & absolutionem arbitrio sui
„Ordinarii suspendatur.

Cum Tridenti, prout narravimus,
diu fuisset dubitatum, utrum Germa-
nis, ac Gallis petentibus communio sub
utraque specie esset concedenda, pro-
posita spe, quod Lutherani, ac Calvi-
nistæ eo facilius ad Ecclesiam revocan-
di forent: tandem Synodus omnino ex
gravissimis rationibus consultum cense-
bat, hanc rem ad Pontificem remit-
tere, ut ille eam juxta prudentiam
suam decidat: itaque sequens additum
est Decretum.

§. LXVIII.